

To svojo željo in hotenje po izobraževanju vseh ljudi je nadaljeval v *Katekizmu* iz leta 1555, ki ga je predvsem zaradi lažje razumljivosti in berljivosti dal natisniti v latinici. Trubar je bil prepričan, da se lahko brez težav in hitro naučijo brati in pisati tako mladi kot tudi stari:

»Inu nom se tudi zdi, de ta naša slovenska beseda s teimi latinskimi puhštabi se lepše inu leže piše tar bere. Zavolo tih triyh riči smo mi pustili druguč drukati z latinskimi puhštabi en Abecedarium inu le-ta kratki katekizmus. Iz tiga Abecedaria *se mogo tii vaši lubi otročiči, inu tudi tii stari labku inu hitru navučiti brati tar pisati* /poudaril T. V./.« (Trubar, 1555/2002c: 331).

V tem kontekstu je treba omeniti tudi razvoj njegovih izobraževalnih ambicij, ko je v naslovni utemeljitvi *Abecedarija* iz leta 1555 zapisal, da se lahko iz njega hitro nauči brati in pisati: »Abecedarivm. Ene bvqvice, iz katerih se ti mladi inu preprosti Slovenci *mogo labku tar hitru brati in pissati navučiti* /poudaril T. V./« (Trubar, 1555/2002b: 311), medtem ko je še v *Abecedariju* iz leta 1550 poudarjal zgolj učenje branja (cf. Trubar, 1550/2002a: 311 in 281).

Brez težave identificiramo tudi neformalno učenje »tujega« jezika pri odraslih, kar je tudi ena od komponent izobraževanja odraslih. Kranjskim, spodnještajerskim, koroškim in goriškim damam je v delu *Svetiga Pavla listuvi* napisal: »Imate po vseh svojih gradovih, dvorih in hišah svetopisemske in druge nabožne knjige v nemškem in slovenskem jeziku. /.../ Tudi so se nekatere izmed Vas, rojene na Avstrijskem, zgornjem Štajerskem in Tirolskem, *iz njih naučile slovenščine* /poudaril T. V./ in le-to navadile brati tudi druge.« (Trubar v Rupel, 1966: 195)

V kontekstu razumevanja namena, ciljev in vloge vzgoje in izobraževanja se slovenski protestanti načeloma niso razlikovali od nemških, kar pomeni, da sta bila največji poudarek in pozornost namenjena sekundarni stopnji izobraževanja, predvsem zaradi zadovoljevanja kadrovske potrebe, tj. za zagotavljanje primerno izobraženih cerkvenih in posvetnih uradnikov. Kolikor že ga je pri nas bilo, je primarno šolanje zato večinoma ostajalo na ravni najosnovnejšega opismenjevanja, ki naj bi posamezniku, predvsem s pomočjo Svetega pisma, omogočilo vzpostavitev individualnega stika z Bogom. Razen Trubarja se naši protestantski pedagoški pisci in drugi teoretiki praviloma niso posebej in sistematično ukvarjali z vprašanji izobraževanja in učenja po zaključku formalnega šolanja. To pravzaprav niti ni nenavadno, ker se je v tem času pri nas komaj vzpostavljala norma pisne besede in pisnega izražanja. Pri Trubarju lahko identificiramo oboje, tako komponente izobraževanja, tj. opismenjevanja, odraslih kot tudi komponente sodobnega koncepta vseživljenjske-